

УДК 631.164.23:330.341.1

Проблеми фінансового забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору / Мазнев Г.Є. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 5.

Проаналізовано стан фінансового забезпечення галузі рослинництва в сільському господарстві України. Показана потреба у фінансових ресурсах для інноваційних технологій вирощування та збирання сільськогосподарських культур. Визначено основні проблеми фінансового забезпечення суб'єктів господарювання в аграрній сфері, виявлено причини, що стримують активізацію механізмів фінансування.

Намічено шляхи ефективного формування фінансових ресурсів для реалізації інноваційних ресурсозберігаючих технологій виробництва продукції рослинництва. Зокрема, розглянуто можливість застосування проектного фінансування для великомасштабних проектів інноваційних агротехнологій, які потребують багатомільйонних вкладень коштів і можуть бути реалізовані, насамперед, агрохолдинговими формуваннями. Грунтуючись на досвіді економічно розвинутих країн, рекомендовано використовувати синдикатні кредити, для видачі яких зарубіжні банки об'єднуються в консорціуми або синдикати з розподілом фінансових ризиків між учасниками проекту. Табл.: 2. Рис.: 6. Бібліогр.: 22.

Ключові слова: фінансування, бюджет, кредитування, технології, інновації, інвестиції.

УДК 631.164.23:330.341.1

Проблемы финансового обеспечения инновационного развития аграрного сектора / Мазнев Г.Е. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 5.

Проанализировано состояние финансового обеспечения отрасли растениеводства в сельском хозяйстве Украины. Показана потребность в финансовых ресурсах для инновационных технологий выращивания и уборки сельскохозяйственных культур. Определены основные проблемы финансового обеспечения субъектов хозяйствования в аграрной сфере, выявлены причины, сдерживающие активизацию механизмов финансирования.

Намечены пути эффективного формирования финансовых ресурсов для реализации инновационных ресурсосберегающих технологий производства продукции растениеводства. В частности, рассмотрена возможность применения проектного финансирования для крупномасштабных проектов инновационных агротехнологий, которые требуют многомиллионных вложений средств и могут быть реализованы, прежде всего, агрохолдинговыми формированиями. Основываясь на опыте экономически развитых стран, рекомендовано использовать синдикатные кредиты, для выдачи которых зарубежные банки объединяются в консорциумы или синдикаты с распределением финансовых рисков между участниками проекта. Табл.: 2. Илл.: 6. Библиогр.: 22.

Ключевые слова: финансирование, бюджет, кредитование, технологии, инновации, инвестиции.

UDS 631.164.23:330.341.1

Problems of the financing of innovative progress of agrarian sector / Maznev H.E. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 5.

The article analyses the state of the financial provision for plant-growing industry in agriculture of Ukraine. The need for financial support of innovative technologies of growing and harvesting of agricultural crops is substantiated. The basic problems of financial provision for economic subjects in the agrarian sphere are defined; the mechanisms for stimulation of activation of financial provision are highlighted.

The guidelines for efficient formation of financial resources for realisation of innovative resource-saving technologies of production in the plant-growing sphere are defined. Particularly the possibility of project funding for large agro-industrial innovative projects that require multi-million investments and can be performed by agro-holdings is considered. Due to the experience of economically developed countries it is recommended to use the syndicated loans; to provide such loan foreign banks unite in consortiums or syndicates and distribute financial risks among the participants of the project. Tabl.: 2. Figs.: 6. Refs.: 22.

Key words: financing, budget, crediting, technologies, innovations, investments.

УДК 338.43:619

Методологічні аспекти визначення економічної ефективності ветеринарної діяльності у тваринництві / Мармуль Л.О., Аранчій Я.С. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 14.

Розглянуто складові та чинники формування економічної ефективності ветеринарної діяльності. Обґрунтовано методологічні й методичні засади оцінки та аналізу економічної ефективності ветеринарної діяльності й надання ветеринарних послуг у галузях тваринництва в умовах розширення форм їх організації, методів здійснення, удосконалення порядку і напрямів виконання.

Розглянуто чинники, завдяки впливу яких розрахунки економічної ефективності в більшості випадків є не абсолютно достовірними, а вірогідними. Обґрунтовано показники визначення економічної ефективності ветеринарних заходів, спрямованих на запобігання захворювань, збереження продуктивного стада й протидію падежу тварин, втратам тваринницької продукції. Запропоновано основні напрями та завдання щодо підвищення економічної ефективності ветеринарної діяльності у тваринництві. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: ветеринарна діяльність, економічна ефективність, тваринництво, збитки, доходи, ціна, собівартість, ветеринарні послуги, управління.

УДК 338.43:619

Методологические аспекты определения экономической эффективности ветеринарной деятельности в животноводстве / Мармуль Л.А., Аранчий Я.С. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 14.

Рассмотрены составляющие и факторы формирования экономической эффективности ветеринарной деятельности. Обоснованы методологические и методические основы оценки и анализа экономической эффективности ветеринарной деятельности и оказания ветеринарных услуг в отраслях животноводства в условиях расширения форм их организации, методов осуществления, совершенствования порядка и направлений выполнения.

Рассмотрены факторы, благодаря влиянию которых расчеты экономической эффективности в большинстве случаев являются не абсолютно достоверными, а вероятными. Обоснованы показатели определения экономической эффективности ветеринарных мероприятий, направленных на предупреждение заболеваний, сохранение продуктивного стада и противодействие падежа животных, потерям животноводческой продукции. Предложены основные направления и задачи повышения экономической эффективности ветеринарной деятельности в животноводстве. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: ветеринарная деятельность, экономическая эффективность, животноводство, убытки, доходы, цена, себестоимость, ветеринарные услуги, управление.

UDS 338.43:619

Methodological basis for determination of economical efficiency of veterinary activity in stockbreeding / Marmul L.O., Aranchiy Y.S. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 14.

The article describes the components and factors of economic efficiency of veterinary practice. Methodological framework for the assessment and cost-benefit analysis of veterinary practice and the provision of veterinary services in animal husbandry in terms of expansion of their forms of organization, methods of implementation, improvement and areas of implementation of the order is substantiated.

The factors that alter the economic efficiency calculations and mostly remain questionable and inaccurate are defined. Indicators of economic efficiency of veterinary measures aimed at preventing diseases, conservation and counterproductive herd death of animals, loss of livestock products have been proved.

The main directions and objectives for increasing of economic efficiency in veterinary practice are suggested. Refs.: 9.

Key words: veterinary activity, economic efficiency, cattle husbandry, losses, incomes, price, cost price, veterinary services, management.

УДК 631.145:620.9(477.64)

Потенційні можливості створення агроенергетичного кластера на основі енергетичного потенціалу регіону / Воловоденко Л.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 18.

Розглядаються потенційні можливості створення аграрно-енергетичного кластера на підставі недостатньої регіональної пропозиції м'ясопродуктів та існуючої динаміки зменшення попиту на електроенергію, що виробляється в межах Запорізької області. Обґрунтовується економічна доцільність використання резервів електроенергії, що виробляється в області, порівнянням вартості 10 000 ккал, одержаних за допомогою теплотворної здатності традиційного палива та електроенергії. Розглядаються два можливих варіанти створення кластера з використанням зовнішнього інвестора та інвестиційного потенціалу енергогенеруючого сектора. Показано переваги останнього варіанта, що сприятиме задоволенню потреб місцевого населення і зростанню показників регіонального розвитку аграрного сектора економіки. Табл.: 1. Рис.: 3. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: кластер, регіональна пропозиція, м'ясопродукти, споживання, тарифи, енергетичний баланс.

УДК 631.145:620.9(477.64)

Потенциальные возможности создания агроенергетического кластера на основании энергетического потенциала региона / Воловоденко Л.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 18.

Рассматриваются потенциальные возможности создания аграрно-энергетического кластера на основании недостаточного регионального предложения мясопродуктов и существующей динамики уменьшения спроса на электроэнергию, производимую в пределах Запорожской области. Обосновывается экономическая целесообразность использования резервов производимой в области электроэнергии на основании сравнения стоимости 10 000 ккал, полученных с помощью теплотворной способности традиционного топлива и электроэнергии. Рассматриваются два возможных варианта создания кластера при использовании внешнего инвестора и инвестиционного потенциала энергогенерирующего сектора. Показаны преимущества последнего варианта, что удовлетворяет потребности местного населения и способствует росту показателей регионального развития аграрного сектора экономики. Табл.: 1. Илл.: 3. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: кластер, региональное предложение, мясопродукты, потребление, тарифы, энергетический баланс.

UDS 631.145:620.9(477.64)

The potential establishment of agro-energy cluster on the basis of the Zaporizhzhia region energy potential / Volovodenko L.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 18.

The article considers the potential for the creation of agro-energy cluster on the basis of insufficient regional supply of meat and existing dynamics of reduced demand for electricity generated within the Zaporizhzhia region. The author substantiates the economic feasibility of using reserves in the mine produces electricity by comparing the value of 10,000 calories that obtained by conventional heating abilities pale and electricity. There are considered two options for establishing a cluster: external investor and the investment potential of the power generation sector. The advantage of the latter option is that will meet the needs of the local population and the growth of regional development of the agricultural sector. Tabl.: 1. Fig.: 3. Refs.: 12.

Key words: cluster, regional supply, meat products, consumption, tariffs, energy balance.

АГРАРНИЙ РИНОК

AGRARIAN MARKET

УДК 330.341:176.72

Когнітивне моделювання біржового ринку сільськогосподарської продукції / Горьовий В.П., Сидоренко О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 25.

Проведено когнітивне моделювання біржового ринку сільськогосподарської продукції в Україні та його факторів впливу. Обґрунтовано і проаналізовано теоретичні та методологічні положення, прикладні рекомендації щодо моделювання системи за умов невизначеності та її слабкої структурованості. Визначено етапи побудови когнітивної карти за допомогою знакового орієнтованого графа та з

використанням елементів нечіткої логіки. Наведено математичну формалізацію факторів впливу біржового ринку сільськогосподарської продукції України за допомогою побудови нечіткої когнітивної карти. Проведено кількісну та якісну оцінку причинно-наслідкових зв'язків між факторами-концептами. Визначено основні характерні показники когнітивної карти (консонанси впливу та взаємозв'язки між факторами-концептами впливу) і запропоновано їх економічну інтерпретацію. Окреслено можливі напрями та вказано на резерви для пошуку управлінських рішень щодо створення умов для розвитку БРСГП при невизначеності. Табл.: 3. Рис.: 2. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: когнітивне моделювання, знаковий орієнтований граф, консонанс, причинно-наслідкові зв'язки, концепт, транзитивна матриця, біржовий ринок сільськогосподарської продукції.

УДК 330.341:176.72

Когнитивное моделирование биржевого рынка сельскохозяйственной продукции / Горевой В.П., Сидоренко О.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 25.

Проведено когнитивное моделирование биржевого рынка сельскохозяйственной продукции в Украине и его факторов влияния. Обоснованы и проанализированы теоретические и методологические положения, прикладные рекомендации касательно моделирования систем в условиях неопределенности и слабой структурированности. Определены этапы построения когнитивной карты с помощью знакового ориентированного графа с использованием элементов нечеткой логики. Сделана математическая формализация факторов влияния на биржевой рынок сельскохозяйственной продукции Украины с помощью построения нечеткой когнитивной карты. Осуществлена количественная и качественная оценка причинно-следственных связей между факторами-концептами. Выявлены основные характеристики показателей когнитивной карты (консонансы влияния и взаимосвязи между факторами-концептами), предложена их экономическая интерпретация. Очерчены возможные направления и определены резервы для поиска управленческих решений при формировании условий развития БРСХП при неопределенности. Табл.: 3. Илл.: 2. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: когнитивное моделирование, знаковый ориентированный граф, консонанс, причинно-следственные связи, концепт, транзитивная матрица, биржевой рынок сельскохозяйственной продукции.

UDS 330.341:176.72

Cognitive modelling of stock market of agricultural products / Horovyi V.P., Sydorenko O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 25.

The article provides results of cognitive modelling of stock market of agricultural products in Ukraine and defines its influence. The authors consider theoretical and methodological issues and provide practical recommendations on system modelling under condition of indeterminacy or weak structure of it.

There are defined the major stages of designing of the cognitive map with application of Signed Directed Graph (SDG) and elements of fuzzy logic. The mathematical formalisation of impact factors of stock market of agricultural products of Ukraine is provided, via design of a fuzzy flowchart. The qualitative and quantitative evaluation of cause-effect relations between factors- concepts is provided. The basic features of a cognitive map are defined (influence consonants and interrelations between factor-concepts of influence); their economic interpretation is provided. The article outlines possible lines and resources for management decisions on the development of stock market of agricultural products under the conditions of indeterminacy. Tabl.: 3. Fig.: 2. Refs.: 18.

Key words: cognitive modelling, Signed Directed Graph (SDG), consonance, cause-effect relations, concept, transitive matrices, stock market of agricultural products.

UDS 330.338

Modern Approach to the Formation of the Concepts of Customer Value / Kozak L.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 33.

The aim of this research is to study the approaches to the formation of the concept of customer value in the markets of agricultural products with consideration of meeting the requirements of industrial customers and values / needs of end users. The author presents proposals for implementation of agricultural enterprises ranking in terms of environmental safety of products they offer to the market. The result of the research is

concluded that the resonance of the buyers and sellers of agricultural production can be achieved through the formation of end users trust in the applied production technology enterprises. Scientific novelty of the research lies in the comprehensive and systematic analysis of the abovementioned issues, taking into account sectoral characteristics of the agricultural sector. Methodical approaches to the formation of the concept of customer value and ranking of agricultural enterprises can be used by manufacturers in the formation of market positioning strategies for their products, which has practical value. Tabl.: 3. Fig.: 1. Refs.: 18.

Key words: consumer value, environmental risks, environmental safety, technology of agricultural production, positioning strategy.

УДК 330.338

Сучасні підходи до формування концепції споживчої цінності / Козак Л.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 33.

Метою дослідження є обґрунтування підходів до формування концепції споживчої цінності на ринках аграрної продукції з урахуванням вимог промислових покупців і цінностей/потреб кінцевих споживачів. Наведено пропозиції щодо впровадження рейтингування аграрних підприємств за рівнем екологічного безпеки продукції, яку вони пропонують на ринок. Результатом дослідження є обґрунтований висновок, що резонансу цінностей продавців і покупців сільськогосподарської продукції можна досягти через формування у кінцевих споживачів довіри до застосовуваної підприємствами технології виробництва. Наукова новизна проведеного дослідження полягає у комплексному та системному аналізі означеної проблематики з урахуванням галузевих особливостей аграрного сектору. Запропоновані методичні підходи щодо формування концепції споживчої цінності та рейтингування аграрних підприємств можуть бути використані виробниками при формуванні ринкових стратегій позиціонування власної продукції, що обумовлює їх практичну цінність. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: аграрний сектор, споживча цінність, екологічний ризик, екологічна безпека, технологія виробництва сільськогосподарської продукції, стратегії позиціонування, кінцевий споживач.

УДК 330.338

Современные подходы к формированию концепции потребительской ценности / Козак Л.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 33.

Целью исследования является обоснование подходов к формированию концепции потребительской ценности на рынках аграрной продукции с учетом требований промышленных покупателей и ценностей/потребностей конечных потребителей. Представлены предложения по внедрению рейтинга аграрных предприятий по уровню экологической безопасности продукции, которую они предлагают на рынок. Результатом исследования является обоснованный вывод, что резонанса ценностей продавцов и покупателей сельскохозяйственной продукции можно достичь через формирование у конечных потребителей доверия к применяемой предприятиями технологии производства. Научная новизна проведенного исследования заключается в комплексном и системном анализе обозначенной проблематики с учетом отраслевых особенностей аграрного сектора. Предложенные методические подходы к формированию концепции потребительской ценности и рейтинга аграрных предприятий могут быть использованы производителями при формировании рыночных стратегий позиционирования своей продукции, что обуславливает их практическую ценность. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: аграрный сектор, потребительская ценность, экологический риск, экологическая безопасность, технология производства сельскохозяйственной продукции, стратегии позиционирования, конечный потребитель.

УДК [336.59 + 336.777] : 338.432

Банківські гарантії та акредитиви при обслуговуванні суб'єктів аграрної сфери / Лавров Р.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 41.

Докладно висвітлено передумови та принципи здійснення міжнародних торговельних розрахунків. Досліджено проблеми й визначено специфіку застосування банківських гарантій та акредитивів при

обслуговуванні суб'єктів аграрної сфери. Розкрито зміст понять “банківська гарантія” і “резервний акредитив”, основні різновиди цих інструментів та особливості їх використання з метою додаткового забезпечення виконання зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами. Проведено моніторинг існуючих загроз і окреслено доцільність запровадження банківських гарантій та акредитивів у контексті сучасних економічних реалій. Детально висвітлено послідовність механізму надання банками гарантійних фінансових послуг у процесі реалізації інноваційно-інвестиційних проектів розвитку підприємств аграрного сектору. Викладено авторське бачення й оригінальні підходи до розв'язання актуального наукового завдання. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: зовнішньоторговельна діяльність, міжнародні розрахунки, банківська гарантія, акредитив, суб'єкти аграрної сфери.

УДК [336.59 + 336.777] : 338.432

Банковские гарантии и аккредитивы при обслуживании субъектов аграрной сферы / Лавров Р.В.
// Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 41.

Подробно освещены предпосылки и принципы осуществления международных торговых расчетов. Исследованы проблемы и определена специфика применения банковских гарантий и аккредитивов при обслуживании субъектов аграрной сферы. Раскрыта сущность понятий “банковская гарантия” и “резервный аккредитив”, основные разновидности этих инструментов и особенности их использования с целью дополнительного обеспечения выполнения обязательств по внешнеэкономическим контрактам. Проведен мониторинг существующих угроз и очерчена целесообразность введения банковских гарантий и аккредитивов в контексте современных экономических реалий. Детально освещена последовательность механизма предоставления банками гарантийных финансовых услуг в процессе реализации инновационно-инвестиционных проектов развития предприятий аграрного сектора. Изложены авторское видение и оригинальные подходы к решению актуальной научной задачи. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: внешнеторговая деятельность, международные расчеты, банковская гарантия, аккредитив, субъекты аграрной сферы.

UDS [336.59 + 336.777] : 338.432

Bank guarantees and letters of credit at service of agrarian sphere subjects / Lavrov R.V.
// Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 41.

Preconditions and principles of international trade payments are highlighted in detail in the presented article. The problems and specificity of application of bank guarantees and letters of credit at service of agrarian sphere subjects are investigated. Concepts “bank guarantee” and “reserve letter of credit”, main types of these tools and features of their use for the purpose of additional maintenance of performance of external economic contracts obligations are explained. Monitoring of existing threats is carried out and expediency of introduction of bank guarantees and letters of credit in the context of modern economic realities is outlined. Highlighted consistency mechanism to provide bank guarantee of financial services in the implementation of innovative and investment projects of enterprises of the agricultural sector. Author's vision and original approaches to the solution of actual scientific problem are expounded. Refs.: 12.

Key words: foreign trade activity, international payments, bank guarantee, letter of credit, agrarian sphere subjects.

UDS 338.43.431.4

The essence of the criterion of resource saving and mechanism of its implementation in the sustainable development conditions / Ziburanna L.V., Herasymchuk N.A. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 45.

The authors analyse the basic concepts needed for understanding of the essence of the criterion of resource saving in agriculture with the analysis of components of the mechanism of resource saving and prospects for its introduction on Ukrainian agricultural enterprises. It is proved that performance of resources-saving activity it is necessary to operate both data of resources and costs that would show total

costs of implementation plans of region/farm/enterprise development and provide possibility of management of costs and resources. This determines the feasibility of the concept of resource deployment on resource cost. At the same time, the economic strategy of sustainable development puts this process in the spotlight that confirms the relevance and topicality of the research related to resource saving in the economy. Fig.: 1. Refs.: 19.

Key words: strategy, strategic management, resource saving, mechanism, farmers.

УДК 338.43.431.4

Сутність критерію ресурсозбереження та механізм його запровадження в умовах сталого розвитку / Забуранна Л.В., Герасимчук Н.А. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 45.

Проаналізовано основні поняття, необхідні для розуміння сутності критерію ресурсозбереження в аграрній сфері з аналізом складових механізму ресурсозбереження та перспектив його запровадження в Україні в аграрних підприємствах. Доведено, що в процесі проведення розумної ресурсозберігаючої роботи виникає необхідність мати інформацію як ресурсного, так і витратного характеру, що показує, у що обійдеться суспільству той чи інший варіант розвитку регіону, національного господарства або конкретного виробництва, а також управління ресурсами й витратами. Все це визначає доцільність ґрунтування концепції ресурсозбереження на ресурсно-витратному підході. Водночас економічна стратегія сталого розвитку ставить даний процес у центрі уваги і певним чином на ньому ґрунтується, що підтверджує актуальність та своєчасність досліджень, пов'язаних із ресурсозбереженням в економіці. Рис.: 1. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: стратегія, стратегічний менеджмент, ресурсозбереження, аграрні підприємства.

УДК 338.43.431.4

Сущность критерия ресурсосбережения и механизм его внедрения в условиях устойчивого развития / Забуранная Л.В., Герасимчук Н.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 45.

Проанализированы основные понятия, необходимые для понимания сущности критерия ресурсосбережения в аграрной сфере с анализом составляющих механизма ресурсосбережения и перспектив его внедрения в Украине в аграрных предприятиях. Доказано, что в процессе проведения разумной ресурсосберегающей работы возникает необходимость иметь информацию как ресурсного, так и затратного характера, что показывает, во что обойдется обществу тот или иной вариант развития региона, национального хозяйства или конкретного производства, а также управление ресурсами и затратами. Все это определяет целесообразность базирования концепции ресурсосбережения на ресурсно-затратном подходе. В то же время экономическая стратегия устойчивого развития ставит данный процесс в центре внимания и определенным образом на нем базируется, что подтверждает актуальность и своевременность исследований, связанных с ресурсосбережением в экономике. Илл.: 1. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: стратегия, стратегический менеджмент, ресурсосбережение, аграрные предприятия.

УДК 005.551:332(1-22)

Напрями професіоналізації органів місцевого самоврядування сільських територій / Терещенко В.К., Морозюк Н.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 52.

Проаналізовано вікову та освітню структуру посадових осіб органів місцевого самоврядування сільських територій. Запропоновано основні напрями їх професіоналізації. Досліджено процес формування необхідних для ефективної роботи в територіальній громаді морально-етичних якостей у сільської молоді. Здійснено порівняння сучасної системи підготовки кадрів із державного управління з вимогами, які визначені структурною та функціональною реформою перед посадовими особами сільських органів місцевого самоврядування. Як один із способів забезпечення їхнього високого соціального статусу, запропоновано методичні підходи до взаємозв'язаності результатів діяльності з одержуваною винагородою. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: професіоналізація, органи місцевого самоврядування, сільські території, система підготовки фахівців, система оцінювання.

УДК 005.551:332(1-22)

Направления профессионализации органов местного самоуправления сельских территорий / Терещенко В.К., Морозюк Н.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 52.

Проанализирована возрастная и образовательная структура должностных лиц органов местного самоуправления сельских территорий. Предложены основные направления их профессионализации. Исследован процесс формирования необходимых для эффективной работы в территориальной общине морально-нравственных качеств у сельской молодежи. Проведено сравнение современной системы подготовки кадров государственного управления с требованиями, которые определены структурной и функциональной реформой перед должностными лицами сельских органов местного самоуправления. Как один из способов обеспечения их социального статуса, предложены методические подходы к взаимосвязанности результатов деятельности с получаемой наградой. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: профессионализация, органы местного самоуправления, сельские территории, система подготовки специалистов, система оценивания.

UDS 005.551:332(1-22)

The guidelines for professional training of officials and local governmental authorities of rural areas / Tereshchenko V.K., Moroziuk N.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 52.

The article analyses age and educational structure of officials of local governmental authorities of rural territories. The major professional training guidelines directions are suggested. The authors study the process of formation of personal moral and ethical features of the youth, necessary for effective work in a territorial community. The article carries out the comparative analyses of modern system of training of public administration employees and the requirements stated by the structural and functional reform of rural local governments. The methodological approaches towards establishing the interrelation of work results and remuneration are suggested as an instrument for regulation of social standing of the officials. Fig.: 1. Refs.: 12.

Key words: professional training, local governments, rural territories, system of training of specialists, estimation system.

НАУКОВА ДИСКУСІЯ

SCIENTIFIC DISCUSSION

УДК 631.15:636.2.034

Парадигма визначення закономірностей розвитку молочного скотарства / Шиян Н.І. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 57.

Зосереджено увагу на важливості розгляду методології економічних досліджень у сучасній аграрній науці. Розглянуто підходи до визначення сутності категорії «парадигма», доведено її важливість в успішності будь-якої діяльності, в тому числі в наукових дослідженнях. Здійснено спробу з'ясувати співвідношення понять «методологія» і «парадигма». Доведено підвищення результативності проведених досліджень при об'єднанні методологічних підходів суспільних та природничих наук, включаючи фізику, при формуванні нового наукового підходу – екофізики.

Акцентовано увагу на підвищенні рівня використання мови математики в економічних статтях, на зростанні математизації економічних досліджень, що впливає на формування й використання парадигм в економічній науці.

Звернуто увагу на важливість і доцільність використання економіко-математичного моделювання при вирішенні практичних задач, зокрема при визначенні залежностей у галузі молочного скотарства. При з'ясуванні закономірностей, притаманних галузі молочного скотарства, а також особливостей її розвитку, які впливають на їх формування, визначили, що провідним чинником, під впливом якого відбувається відхилення індивідуальних показників продуктивності по підприємствах України від тренду, є величина витрат на корову. Побудова моделі залежності продуктивності корів від величини виробничих витрат підтвердила існування даної залежності та її закономірний характер. Акцентовано увагу на необхідності врахування можливості прояву в міру зростання витрат на корову дії закону спадної віддачі, можливості нейтралізації її (дії закону) за рахунок використання інновацій. Библиогр.: 34.

Ключові слова: парадигма, методологія, наукові дослідження, економічна наука, молочне скотарство, витрати, інновації.

УДК 631.15:636.2.034

Парадигма определения закономерностей развития молочного скотоводства / Шиян Н.И. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 57.

Сосредоточено внимание на важности рассмотрения методологии экономических исследований в современной аграрной науке. Рассмотрены подходы к определению сущности категории «парадигма», обоснована её важность в получении успешных результатов любой деятельности, в том числе в научных исследованиях. Осуществлена попытка установить соотношение понятий «методология» и «парадигма». Доказано повышение результативности проведения исследований при объединении методологических подходов общественных и гуманитарных наук, включая физику, при формировании нового научного подхода – эконофизики.

Акцентируется внимание на повышении уровня использования языка математики в экономических статьях, на увеличении математизации экономических исследований, что влияет на формирование и использование парадигм в экономической науке.

Обращено внимание на важность и целесообразность использования экономико-математического моделирования при решении практических задач, в том числе при определении зависимостей в отрасли молочного скотоводства. При уяснении закономерностей, присущих отрасли молочного скотоводства, а также особенностей её развития, которые влияют на их формирование, определили, что ведущим фактором, под влиянием которого происходит отклонение индивидуальных показателей продуктивности по предприятиям Украины от тренда, является величина затрат на корову. Построение модели зависимости продуктивности коров от величины производственных затрат подтвердило существование данной зависимости и её закономерный характер. Акцентируется внимание на необходимости учёта возможности проявления при увеличении затрат на корову действия закона снижающейся отдачи и возможности нейтрализации его (действия закона) за счет использования инноваций. Библиогр.: 34.

Ключевые слова: парадигма, методология, научные исследования, экономическая наука, молочное скотоводство, затраты, инновации.

UDS 631.15:636.2.034

The paradigm of determination of regularities of dairy cattle-breeding / Shyian N.I. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 57.

The article emphasizes the importance of consideration of the methodology of economic researches in the contemporary agrarian science. The approaches towards defining the essence of the category ‘paradigm’ are studied; its significance for various spheres and in particular for scientific research is underlined. The interrelation between the notions of ‘paradigm’ and ‘methodology’ is studied. Within the framework of formation of new scientific approach of ‘econophysics’, it is substantiated that the level of research efficiency augments in case of interactive application of methods of social and natural sciences, including physics.

The article is specifically focused on the trend of mathematic orientation of economic research, e.g. augmentation of share of mathematic data in economic articles, that alters the economic paradigms.

The mathematic&economic modelling is considered to be an efficient tool for solving practical problems, for instance, distinctions of interrelations in the brunch of dairy cattle production. This methodology was used to define the regularities and characteristics of dairy cattle breeding, as well as specifics of its progress that predefines formation of these regularities, thus it was defined that the major factor that impacts and alters all the individual factors of production on Ukrainian enterprises is the expenses on cows.

Designing the model of interdependence of cows` productivity and the production costs has proved the existence of such interrelation and its regular character. the article is also focused on the necessity to consider the possibility of occurrence of the law of diminishing returns and ways of neutralisation in case of augmentation of expenses on cows. Refs.: 34.

Key words: paradigm, methodology, economic researches, economic sciences, dairy cattle-breeding, costs, innovations.

УДК 658,7+338,49:633.1

Розвиток інфраструктури та логістики зернового ринку України / Дзюбенко Т.Г. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 64.

Досліджено інфраструктуру й логістику зернового ринку України та їх вплив на збереження виробленого обсягу сільськогосподарської продукції. У зв'язку з плануванням в найближчі роки збільшення валового збору сільгоспкультур в Україні та обсягів їх експорту необхідно приділити особливу увагу розвитку вітчизняної зернової інфраструктури та логістики. Загальна ємність потужностей по зберіганню зерна оцінюється в 45 млн т, а обсяг відповідних сертифікованих потужностей – 30,7 млн т. Моніторинг стану даного сегмента системи зберігання зернових України свідчить, що на нинішній час співвідношення між силосними та підлоговими ємностями для зберігання зерна в Україні становить 46 (силосні) і 54% (підлогові). За прогнозами, до 2015 року загальна ємність зернохосовищ України може збільшитися на 10 млн т і становити 55 млн т. Дослідженням доведено, що система інфраструктури та логістики збуту зерна України має розвиватися в таких напрямках: поліпшення стану й розбудови мережі зернових елеваторів та оптимізація зернової логістики. Табл.: 3. Рис.: 2. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: логістика, інфраструктура, зберігання, транспортування, ринок зерна, елеваторні потужності.

УДК 658,7+338,49:633.1

Развитие инфраструктуры и логистики зернового рынка Украины / Дзюбенко Т.Г. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 64.

Исследованы инфраструктура и логистика зернового рынка и их влияние на сохранение произведенного объема сельскохозяйственной продукции. В связи с планированием в ближайшие годы увеличения валового сбора сельхозкультур в Украине и объемов их экспорта необходимо уделить особое внимание развитию отечественной зерновой инфраструктуры и логистики. Общая емкость мощностей по хранению зерна в Украине оценивается в 45 млн т, а объем соответствующих сертифицированных мощностей – 30,7 млн т. Мониторинг состояния данного сегмента системы хранения зерновых в Украине показывает, что ныне соотношение между силосными и напольными емкостями для хранения зерна в Украине составляет 46 (силосные) и 54% (напольные). Согласно прогнозам, к 2015 году общая емкость зернохранилищ Украины может увеличиться на 10 млн т и составит 55 млн т. Исследованием доказано, что система инфраструктуры и логистики сбыта зерна Украины должна развиваться в следующих направлениях: улучшение состояния и развития сети зерновых элеваторов и оптимизация зерновой логистики. Табл.: 3. Илл.: 2. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: логистика, инфраструктура, хранение, транспортировка, рынок зерна, элеваторные мощности.

UDS 658,7+338,49:633.1

The progress of infrastructure and logistics of Ukrainian grain market / Dziubenko T.H. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 64.

The article provides the study of the infrastructure and logistics of Ukrainian grain market and their impact on the storage capacity of agricultural products. The author underlines the necessity of support of domestic grain infrastructure and logistics, particularly, considering the plan to increase the gross yield of crops in Ukraine, and the volume of its export. The total capacity of the storage capacities of grain in Ukraine is estimated at 45 million tons, and the amount of certified facilities for storage of grain is 30.7 million tons. Monitoring of this segment of the storage of grain in Ukraine shows that by far the relationship between the silo and floor capacity for grain in Ukraine is 46% (silage) and 54% (floor). Overall, according to forecasts, by 2015 the total capacity of granaries Ukraine could increase by 10 million tons and 55 million tons of make up. The study showing that a system of infrastructure and logistic distribution of grain Ukraine has developed in the following areas as improvement and building of a network of grain elevators as well as grain logistics` optimization. Tabl.: 3. Fig.: 2. Refs.: 12.

Key words: logistics, infrastructure, storage, transport, grain market, elevator grain capacity.

УДК 658.168.5:338.432(477)

Аналіз процесу концентрації виробництва в аграрних підприємствах України та оцінювання її результатів / Артеменко І.С. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 69.

Проаналізовано процес концентрації виробництва в сільському господарстві за двома важливими показниками: площа землекористування і обсяг грошової виручки (чистий дохід). Досліджено зв'язок цих показників із результатами діяльності аграрних формувань і зроблено відповідні узагальнення щодо розвитку даного процесу на перспективу. Встановлено, що частка сільськогосподарських земель, які контролюються різними великими аграрними компаніями, істотно зростає, що супроводжується скороченням кількості суб'єктів господарювання. Існуюча тенденція до підвищення питомої ваги великих виробників у загальному обсязі сільськогосподарської продукції не означає, що потрібно відмовлятися від малих підприємств, оскільки в сільському господарстві вони розв'язують соціальні проблеми, зберігають мовні й культурні традиції країни. Тому з метою недопущення монополізації ринку оренди землі необхідно встановити граничні межі їхнього землекористування. Табл.: 5. Рис.: 1. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: концентрація, надконцентрація, концентрація виробництва, площа землекористування, обсяг грошової виручки.

УДК 658.168.5:338.432(477)

Анализ процесса концентрации производства в аграрных предприятиях Украины и оценивания ее результатов / Артеменко И.С. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 69.

Проанализирован процесс концентрации производства в сельском хозяйстве по двум важным показателям: площадь землепользования и объем денежной выручки (чистый доход). Исследована взаимосвязь этих показателей с результатами деятельности аграрных формирований и сделаны соответствующие выводы относительно развития данного процесса на перспективу. Установлено, что доля сельскохозяйственных земель, контролируемых различными крупными аграрными компаниями, существенно возрастает, что сопровождается сокращением количества субъектов хозяйствования. Существующая тенденция к росту крупных производителей в общем объеме сельскохозяйственной продукции не означает, что нужно отказываться от малых предприятий, поскольку в сельском хозяйстве они решают социальные проблемы, сохраняют языковые и культурные традиции страны. Поэтому для недопущения монополизации рынка аренды земли необходимо установить предельные границы их землепользования. Табл.: 5. Илл.:1. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: концентрация, сверхконцентрация, концентрация производства, площадь землепользования, объем денежной выручки.

UDS 658.168.5:338.432(477)

The analyses of process of production concentration on agrarian enterprises of Ukraine and its assessment / Artemenko I.S. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 69.

The article provides the analysis of the process of production concentration based on two main factors: land use area and net profit. The interrelation of these factors is studied and the perspectives of further development are highlighted. The author points out the tendency of significant increase of the amount of agricultural lands under control of large agrarian companies that evokes reduction of number of economic entities. This trend of augmenting significance of large agrarian producers does not mean rejection of small enterprises, as in agriculture small enterprises solve social problems, preserve linguistic and cultural traditions of the country. Hence, it is necessary to set measures of land tenure and land use in order to prevent monopolisation of land tenure market. Tabl.: 5. Fig.: 1. Refs.: 18.

Key words: concentration, overconcentration, production concentration, land use area, net profit.

УДК 338.433:338.49

Розвиток інфраструктури аграрного ринку як складової системи механізмів підтримки і стимулювання підприємництва / Попадюк О.М. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 75.

Побудова цивілізованого аграрного товарного ринку зумовлена розвитком відповідної ринкової інфраструктури. Нині інфраструктура аграрного ринку в Україні недостатньо розвинена, оскільки більшість її елементів знаходиться лише на початковому етапі розвитку й не виконує своїх функцій у повному обсязі, виникає ряд проблем щодо взаємодії ринкових суб'єктів господарювання. Одним із вагомих чинників стабільного та ефективного функціонування продовольчого ринку є його інфраструктура, формування якої включає створення комплексної багаторівневої системи з метою задоволення потреб споживачів й інтересів товаровиробників. Інфраструктура виконує функції розподілу, нагромадження, а також маркетингову, комунікаційну тощо. Використання потенціалу аграрного сектору України з виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції безпосередньо залежить від стану ринкової інфраструктури. Її недостатня розвиненість значною мірою знижує конкурентоспроможність української продукції. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: ринкова інфраструктура, аграрний товарний ринок, товарні біржі, акредитовані біржі, аграрні біржі, оптові ринки, аукціони, агроторгові дома.

УДК 338.433:338.49

Развитие инфраструктуры аграрного рынка как составляющей системы механизмов поддержки и стимулирования предпринимательства / Попадюк О.Н. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 75.

Построение цивилизованного аграрного товарного рынка обусловлено развитием соответствующей рыночной инфраструктуры. Ныне инфраструктура аграрного рынка в Украине развита недостаточно, поскольку большинство ее элементов находится только на начальном этапе развития и не выполняет своих функций в полном объеме, возникает ряд проблем по взаимодействию рыночных субъектов. Одним из важных факторов стабильного и эффективного функционирования продовольственного рынка является его инфраструктура, формирование которой включает создание комплексной многоуровневой системы, с целью удовлетворения потребностей потребителей и интересов товаропроизводителей. Инфраструктура выполняет функции распределения, накопления, а также маркетинговую, коммуникационную и т.д. Использование потенциала аграрного сектора Украины по производству и реализации сельскохозяйственной продукции непосредственно зависит от состояния рыночной инфраструктуры. Ее недостаточная развитость в значительной степени снижает конкурентоспособность украинской продукции. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: рыночная инфраструктура, аграрный товарный рынок, товарные биржи, аккредитованные биржи, аграрные биржи, оптовые рынки, аукционы, агроторговые дома.

UDS 338.433:338.49

Development of agricultural market infrastructure as a component of mechanisms to support and stimulate entrepreneurship / Popadiuk O.M. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 75.

Building a civilized agricultural commodity market is predetermined by the development of appropriate market infrastructure. To date, the infrastructure of the agricultural market in Ukraine is underdeveloped because most of its elements are only at an early stage of development and does not perform their functions in full that triggers a number of problems concerning the interaction of market entities. One of the factors of stable and efficient operation of the food market is its infrastructure. Formation of market infrastructure includes a comprehensive multi-level system, which aims to meet the needs of consumers and the interests of producers. Infrastructure performs numerous functions such as distributive, accumulative, marketing, communication and other. The use of the potential of the agricultural sector of Ukraine for the production and marketing of agricultural products is directly dependent on the state of the market infrastructure. The low level of its development largely reduces the competitiveness of Ukrainian products. Refs.: 20.

Key words: market infrastructure, agricultural commodity market, commodity exchanges, accredited exchange, agricultural exchanges, wholesale markets, auctions, agrarian trade houses.

УДК 338.432

Вплив результатів інноваційної діяльності підприємств галузі рослинництва на рівень ефективності їх господарювання / Ширма В.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 81.

Досліджено характер і форми взаємозв'язку основних показників, які змінюються в результаті запровадження інновацій підприємствами галузі рослинництва, та рівня рентабельності як основного показника ефективності їх господарської діяльності. Як показники-індикатори результативності інноваційної діяльності розглянуто продуктивність праці, фондооснащеність підприємств основними видами техніки сільськогосподарського призначення й рівень їх фондовіддачі. Ідентифіковано основні напрями інноваційного розвитку у сфері забезпечення виробництва продукції рослинництва технікою, які сприятимуть максимальному зростанню рівня рентабельності діяльності підприємств галузі. Здійснено прогнозування зміни рівня рентабельності у контексті впливу кожного із виділених показників-індикаторів результативності інноваційної діяльності. Табл.: 4. Рис.: 2. Бібліогр. 13.

Ключові слова: інновація, показник результативності інноваційної діяльності, підприємство галузі рослинництва, фондовіддача, фондооснащеність, рентабельність.

УДК 338.432

Влияние результатов инновационной деятельности предприятий отрасли растениеводства на уровень эффективности их хозяйствования / Ширма В.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 81.

Изучены характер и формы взаимосвязи основных показателей, которые меняются в результате внедрения инноваций предприятиями отрасли растениеводства, и уровня рентабельности как главного показателя эффективности их хозяйственной деятельности. В качестве показателей-индикаторов результативности инновационной деятельности рассмотрены производительность труда, фондооснащенность предприятий основными видами техники сельскохозяйственного назначения и уровень их фондоотдачи. Изучены основные направления инновационного развития в сфере обеспечения производства продукции растениеводства техникой, которые будут способствовать максимальному росту уровня рентабельности предприятий отрасли. Сделан прогноз изменения уровня рентабельности в зависимости от влияния каждого из обозначенных показателей-индикаторов результативности инновационной деятельности. Табл.: 4. Илл.: 2. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: инновация, показатель результативности инновационной деятельности, предприятие отрасли растениеводства, фондоотдача, фондооснащенность, рентабельность.

UDS 338.432

The influence of the results of plant growing enterprises innovation activities on their management efficiency level / Shyrma V.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 81.

The article studies the character and forms of interrelation of the basic factors that change as a result of introduction of innovations by plant producing enterprises; yield rate is considered as a key index of activity of this group of enterprises. The author studies the following factors as indexes of efficiency of innovative activity: labour productivity, fund supply of the enterprises with the main kinds of agricultural machinery and the level of their capital productivity. The main directions of innovation development in the sphere of providing plant-growing industry with machinery are studied; the above will contribute to the maximum increase in profitability level of the enterprises of the branch. The profitability level change is foreseen within the context of the effects of each specified index of innovation activities efficiency. Tabl.: 4. Fig.: 2. Refs.: 13.

Key words: innovation, index of innovation activities efficiency, plant-growing enterprise, capital productivity, fund supply, profitability.

УДК 631.115(075.8)

Інформаційно-консультаційне забезпечення розвитку сільського туризму / Пугач Н.А. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 86.

Розглянуто методичні підходи до інформаційно-консультаційного забезпечення розвитку сільського туризму, що ґрунтуються на державній багаторівневій системі, яка активно взаємодіє з наукою, освітою та агропромисловою сферою з метою доведення до господарюючих суб'єктів, органів управління і потенційних споживачів туристичних послуг інформації для практичного її застосування. Автором розроблено трирівневу інфологічну схему інформаційно-консультаційного обслуговування сільського туризму в Україні. Також виділено основні напрями інформаційно-консультаційної діяльності у сфері сільського туризму.

Для розвитку останнього необхідною умовою є його інформаційно-консультаційне забезпечення, що можливе при злагодженій системі координації та вибору найефективніших напрямів інноваційної діяльності при Міністерстві аграрної політики та продовольства, Міністерства культури і Міністерства інфраструктури України. Також повинна ефективно функціонувати науково-координаційна рада, до складу якої входять представники закладів науки, освіти, Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні та представники обласних осередків Спілки, Туристично-інформаційні центри (ТИЦ), власники садиб, голови обласних, районних адміністрацій та сільських рад.

Основними завданнями даної системи має бути: визначення проблем, стратегії й тактики розвитку сучасного ринку послуг сільського туризму. Рис.: 3. Бібліогр.: 23.

Ключові слова: інформаційно-консультаційне забезпечення, сільський туризм, туристично-інформаційний центр, дорадча служба, інфологічна схема, кластер.

УДК 631.115(075.8)

Информационно-консультационное обеспечение развития сельского туризма / Пугач Н.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 86.

Рассмотрены методические подходы к информационно-консультационному обеспечению развития сельского туризма, основанные на государственной многоуровневой системе, которая активно взаимодействует с наукой, образованием и агропромышленной сферой с целью доведения до хозяйствующих субъектов, органов управления и потенциальных потребителей туристических услуг информации для практического ее применения. Автором разработана трехуровневая инфологическая схема информационно-консультационного обслуживания сельского туризма в Украине. Также выделены основные направления информационно-консультационной деятельности в сфере сельского туризма.

Для развития последнего необходимым условием является его информационно-консультационное обеспечение, которое возможно при слаженной системе координации и выбора наиболее эффективных направлений инновационной деятельности при Министерстве аграрной политики и продовольствия, Министерства культуры и Министерства инфраструктуры Украины. Также должен эффективно функционировать научно-координационный совет, в состав которого входят представители учреждений науки, образования, Союза содействия развитию сельского зеленого туризма в Украине и представители областных организаций Союза, Туристическо-информационные центры (ТИЦ), владельцы усадеб, председатели областных, районных администраций и сельских советов.

Основными задачами данной системы должно быть: определение проблем, стратегии и тактики развития современного рынка услуг сельского туризма. Илл.: 3. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: информационно-консультационное обеспечение, сельский туризм, туристическо-информационный центр, консалтинговая служба, инфологическая схема, кластер.

UDS 631.115(075.8)

Information and consulting provision for rural tourism / Puhach N.A. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 86.

The article considers approaches towards methods of information and consulting provision for rural tourism; these approaches are based on the state multy-level system that presupposes active interaction with science, education and agro-industrial sphere for promotion of rural tourism among enterprising entities, governmental authorities and prospective customers; this system distributes information and makes its pratical application possible.

The author has developed three-level infological scheme of information and consulting services in rural tourism of Ukraine and highlighted basic lines of information and consulting activity in rural tourism sphere.

The information and consulting is the key to progress of rural tourism; provision of which presupposes high level of coordination and choice of the most efficient lines of innovative activity with support of the Ministry of Agrarian Policy and Food, Ministry of Culture and Ministry of Infrastructure of Ukraine. Also the article emphasises the paramount importance of the efficient functioning of Research and Coordination Committee comprising representatives from scientific, educational, Union for Promotion of Rural Green Tourism in Ukraine and representatives of regional branches of the Union, Tourist Information Centre (TIC), the owners of estates, heads of regional and district administrations and heads of village councils.

The basic objectives of this system should be identification of problems, development of strategies and tactics for the development of modern rural tourism market. Fig.: 3. Refs.: 23.

Key words: information and consulting provision, rural tourism, tourist information center, advisory service, infological scheme, cluster.

УДК 338.436:330.341.1

Сутність понять «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність» у теорії аграрної економіки / Замрига А.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 92.

Аналіз сучасного стану численних наукових публікацій, підручників, навчальних посібників і дисертацій із питань теорії інновацій показує, що в них часто трапляється некоректне використання понять «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність». Досліджена їхня різноманітність, детально висвітлена економічна природа вказаних понять, наводяться основні позиції з даного питання різних учених і економістів. На підставі проведеного аналізу уточнено сутність понять «інноваційний процес» та «інноваційна діяльність», зроблено висновок, що ширшим і ємнішим є поняття «інноваційна діяльність», яка включає в себе й сам інноваційний процес. Точніше та правильніше розуміння сутності основних економічних понять значно полегшить подальші дослідження інновацій в аграрному секторі. Табл.: 2. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: інновація, інноваційний процес, інноваційна діяльність, інтеграція понять, субординація понять, аграрний сектор.

УДК 338.436:330.341.1

Сущность понятий «инновационный процесс» и «инновационная деятельность» в теории аграрной экономики / Замрига А.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 92.

Анализ современного состояния многочисленных научных публикаций, учебников, учебных пособий и диссертаций по вопросам теории инноваций показывает, что в них часто встречается некорректное использование понятий «инновационный процесс» и «инновационная деятельность». Исследовано их разнообразие, детально освещена экономическая природа указанных понятий, наводятся основные позиции по данному вопросу разных ученых и экономистов. На основании проведенного анализа уточнена сущность понятий «инновационный процесс» и «инновационная деятельность», сделан вывод, что более широким и емким является понятие «инновационная деятельность», которая включает в себя и сам инновационный процесс. Более точное и правильное понимание сущности основных экономических понятий значительно облегчит последующие исследования инноваций в аграрном секторе. Табл.: 2. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: инновация, инновационный процесс, инновационная деятельность, интеграция понятий, субординация понятий, аграрный сектор.

UDS 338.436:330.341.1

Essence of the concepts of ‘innovative process’ and ‘innovative activity’ and features of their content in the theory of agricultural economy / Zamryha A.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 92.

The analyses of a recent scientific publications, textbooks, manuals and theses on the theory of innovations shows that the concepts of ‘innovative process’ and ‘innovative activity’ are often confused. The economic nature of these concepts is analyzed in details and different approaches to their definitions are

studied. The essence of concepts of 'innovative process' and 'innovative activity' are clarified. The results of the research prove that the concept of 'innovative activity' is broader and more profound than the concept of 'innovative process' and comprises the latter. The importance of the accurate definitions of the concepts mentioned above for the agrarian sector is emphasized. Tabl.: 2. Refs.: 19.

Key words: innovation, innovative process, innovative activity, integration of concepts, subordination of concepts, agrarian sector.

УДК 657.471

Облікова політика в контексті зарубіжної практики / Ищенко В.І. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 96.

Розглянуто підходи до трактування облікової політики українськими й російськими науковцями, а також зарубіжними джерелами щодо облікової практики. Наведено короткий опис характеру зарубіжної облікової системи з метою кращого розуміння досліджуваної категорії. Вивчено та проаналізовано питання практичного використання облікової політики, в результаті чого виявлено: ключова облікова політика є об'єктом детального вивчення користувачів із метою прийняття рішень і джерелом визначення характеру політики обліку підприємства – консервативного або агресивного. Для більшої наочності представлені головні моменти кожного виду, їхня характеристика та наслідки. Наведений матеріал дав змогу окреслити найхарактерніші функції облікової політики і буде основою для подальших досліджень. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр. 23.

Ключові слова: облікова політика, облік, рахівництво, функції облікової політики, консервативна та агресивна облікові політики.

УДК 657.471

Учетная политика в контексте зарубежной практики / Ищенко В.И. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 96.

Рассмотрены подходы к трактовке учетной политики украинскими и российскими учеными, а также зарубежными источниками по учетной практике. Дано краткое описание характера зарубежной учетной системы с целью лучшего понимания исследуемой категории. Изучены и проанализированы вопросы практического использования учетной политики, в результате чего выявлено: ключевая учетная политика является объектом детального изучения пользователей с целью принятия решений и источником определения характера политики учета предприятия – консервативного или агрессивного. Для большей наглядности представлены главные моменты каждого вида, их характеристика и последствия. Приведенный материал дал возможность выделить наиболее характерные функции учетной политики и будет основой для дальнейших исследований. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: учетная политика, учет, счетоводство, функции учетной политики, консервативная и агрессивная учетные политики.

UAS 657.471

Accounting policy within the framework of foreign practice / Ishchenko V.I. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 96.

The article considers approaches of Ukrainian, Russian and other foreign scholars towards formation and interpretation of accounting policy. It provides brief description of foreign accounting system for clarification of the notion studied and studies the issues of practical implementation of accounting policy. In fact, key accounting policy is profoundly studied by the entrepreneurs, as it predetermines basic entrepreneurial decisions and conservative or aggressive character of accounting policy of the enterprise. The article covers key features of both types of accounting policy, provides their characteristics and defines their consequences. The typical functions of accounting policy are outlined, the materials of the article presuppose further research. Tabl.: 1. Fig.: 1. Refs.: 23.

Key words: accounting policy, accounting, book-keeping, functions of accounting policy, conservative and aggressive accounting policy.

УДК631.115.8 (477)

Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація як засіб розвитку особистих селянських господарств / Рибак Я.Я. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 103.

Розглянуто особливості сільськогосподарської обслуговуючої кооперації як фактора підвищення ефективної діяльності дрібних виробників сільськогосподарської продукції. Обґрунтовано необхідність створення відповідних умов для розвитку кооперативних формувань і перспективи їх розвитку в сучасних умовах ринку й економіки. Підтверджена економічна доцільність створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їхніх об'єднань. Критично висвітлено сучасний рівень розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні, наведено приклади успішного функціонування кількох кооперативів та перелічено вигоди від участі в таких кооперативних організаціях. Бібліогр.: 18.

Ключові слова: кооперація, кооперативні формування, сільська громада, селянин-господар, особисте селянське господарство.

УДК 631.115.8 (477)

Сельскохозяйственная обслуживающая кооперация как средство развития личных крестьянских хозяйств / Рыбак Я.Я. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 103.

Рассмотрены особенности сельскохозяйственной обслуживающей кооперации как фактора эффективной деятельности мелких производителей сельскохозяйственной продукции. Обоснована необходимость создания соответствующих условий для развития кооперативных формирований и перспективы их развития в современных условиях рынка и экономики. Подтверждена экономическую целесообразность создания сельскохозяйственных обслуживающих кооперативов и их объединений. Критически рассмотрены современный уровень развития сельскохозяйственной обслуживающей кооперации в Украине, приведены примеры успешного функционирования нескольких кооперативов и перечислены выгоды от участия в таких кооперативных организациях. Библиогр.: 18.

Ключевые слова: кооперация, кооперативные формирования, сельская община, крестьянин-хозяин, личное крестьянское хозяйство.

UDS 631.115.8 (477)

Agricultural service cooperation as an incentive for development of rural farms / Rybak Y.Y. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 103.

The article is focused on the peculiarities of agricultural service cooperation as an incentive for enhancement of small farms as agrarian commodity producers. It is crucial to create favourable economic environment for development of cooperatives, under current market and economic conditions. The economic expediency of establishing of agricultural service cooperatives and unions of such cooperatives is substantiated. The article critically highlights the current stage of the development of service cooperation in Ukraine, it provides examples of successful service cooperatives and points out the economic benefits of such cooperation. Refs.: 18.

Key words: cooperation, cooperatives, rural community, peasant-householder, rural farm.

УДК 338.43

Напрями розвитку ринку зерна в Україні / Лавринчук О.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 9. – С. 107.

Висвітлено головні тенденції розвитку ринку зерна в Україні. Зокрема, охарактеризовано частку валової продукції зернових у загальному обсязі валової продукції рослинництва у 2000-2012 роках, узагальнено розміри посівних площ зернових і зернобобових культур, здійснено аналіз їхнього виробництва у 1990-2013 роках. Визначено місце України у світовому виробництві зерна, а також її експортний потенціал.

Окреслено можливі сценарії подальшого розвитку ринку зерна України з урахуванням існуючого стану та тенденцій, що намітилися.

Обґрунтовано інституційний вектор подальшого розвитку ринку зерна в загальній економічній стратегії України, який, на думку автора, полягає в розробці Стратегії функціонування зернового ринку на базі визначення єдиного державного ринкового агента, що забезпечить вищу конкурентоспроможність держави за різної кон'юнктури світового ринку. Табл.: 2. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: зерно, зерновиробництво, ринок зерна, експорт зерна, ринкові агенти, продовольча безпека.

УДК 338.43

Направления развития рынка зерна в Украине / Лавринчук А.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 9. – С. 107.

Освещены основные тенденции развития рынка зерна в Украине. В частности, охарактеризована доля валовой продукции зерновых в общем объеме валовой продукции растениеводства в 2000-2012 годах., обобщены размеры посевных площадей зерновых и зернобобовых культур, осуществлен анализ их производства в 1990-2013 годах. Определено место Украины в мировом производстве зерна, а также ее экспортный потенциал.

Описаны возможные сценарии дальнейшего развития рынка зерна Украины с учетом существующего положения и тенденций, которые наметились.

Обоснован институциональный вектор дальнейшего развития рынка зерна в общей экономической стратегии Украины, который, по мнению автора, заключается в разработке Стратегии функционирования зернового рынка на базе определения единого государственного рыночного агента, что обеспечит высокую конкурентоспособность государства при различной конъюнктуре мирового рынка. Табл.: 2. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: зерно, зернопроизводство, рынок зерна, экспорт зерна, рыночные агенты, продовольственная безопасность.

UDS 338.43

Institutional and physiocratic directions of grain market development in Ukraine / Lavrynychuk O.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 9. – P. 107.

The Article proposes new interpretation and deeper perception of the strategic vector of development of grain market in Ukraine. In particular, the author summarizes the main trends of the grain market in Ukraine. The proportion of gross output of cereals in total gross production in the 2000-2012 were described, the generalized dimensions acreage of cereals and legumes made analysis of cereal and leguminous crops in 1990-2013, respectively. The place of Ukraine in world grain production and its export potential were defined.

The possible scenarios for the further development of the grain market of Ukraine in view of the existing situation and trends emerging were outlined.

The institutional vector of further development of the grain market in the overall economic strategy of Ukraine was justified. According to the author, this vector includes the development of policies for the grain market on the basis of the definition of a single state market agent that will provide high competitiveness of the state in terms of different trends on the world grain market. Tabl.: 2. Refs.: 15.

Key words: grain, grain production, grain market, grain export, market agents, food safety.

---

* * *